

PSD2-seurantaryhmä 23.3.2018

1. Kokouksen avaus
2. Siirtymäajan tilanne
3. Finanssivalvonnan saamien PSD2-tulkintakysymysten läpikäyntiä
4. EBAssa valmisteilla olevat tulkinnot ja EBA-työn tilanne
5. Euroopan komission fintech-toimintasuunnitelma
6. Muut asiat
7. Seuraavat kokoukset

- Vastaukset pankeille 21.2.2018 lähetettyyn kirjeeseen saatu
 - Finanssivalvonta jatkaa seurantaa ja toistaa kyselyn vuoden toisella puoliskolla
- Fivalle on esitetty kysymyksiä pankkien mahdollisista sanktioista, jos rajapintoja ei ole valmiina eikä asiakkaat pysty käyttämään uusia palveluja
- Maksutilille pääsyn epääminen pankin toimesta
 - MPL 38 a § 5 mom ja 82 c §
 - Pankkien ei tulisi evätä kolmansia palveluntarjoajia pääsemästä maksutileille, ellei kyse selvästi petollisesta maksutilin käytöstä
 - Siirtymäajan haasteet eivät ole syy maksutilille pääsyn epäämiseen
- Finanssivalvonta käynyt keskusteluja Euroopan Komission kanssa pankkien menettelytavoista
- Finanssivalvonta keskustelee eräiden palveluntarjoajien kanssa tilanteesta
- Finanssivalvonnan PSD2-siirtymäaikaa koskevan kannanoton mukaisia ratkaisuja on jo esitetty
- Kolmannen palveluntarjoajan tehtävänä varmistaa, että pääsy asiakkaan tietoihin rajoittuu asiakkaan nimeämiin maksutilitietoihin
 - Ratkaisussa voi käyttää apuna teknistä kumppania

- Finanssivalvonta pyysi lausuntoja 16.3. mennessä
- Valmistelemme ehdotuksen keskusteltavaksi toukokuun kokoukseen
 - Virallinen kannanotto vasta kokouksessa käytävän keskustelun jälkeen
- Odotamme myös keskustelua EBA:n Supervisory workshopissa
 - Mahdollisesti jo huhtikuussa

Finanssivalvonnalle osoitettuja tulkintakysymyksiä

- Jos maksutapahtuma on toteutettu oikeudettomasti, pankin on palautettava rahamäärä asiakkaalle **välittömästi ja viimeistään seuraavana työpäivänä**
 - siitä kun pankki havaitsi oikeudettoman maksutapahtuman tai
 - siitä kun pankille ilmoitettiin oikeudettomasta maksutapahtumasta
- Pankin on palautettava asiakkaan maksutili siihen tilaan, jossa se olisi ollut ilman veloitusta
- Jos pankilla perusteltu syy epäillä tahallista vääryyttä ilmoitusta tai muuta sellaista petollista menettelyä, ei rahamäärän palautusvelvollisuutta ole
 - Ilmoitusvelvollisuus Fivalle
[kirjaamo\(at\)finanssivalvonta.fi](mailto:kirjaamo(at)finanssivalvonta.fi)

Varojen väärinkäyttö ja rahamäärän palautus asiakkaalle (MPL 63 §)

2/2

- Jos maksutapahtuma on käynnistetty *maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan* välityksellä, palautusvelvollisuus on kuitenkin pankilla
 - Pankilla takautumisoikeus maksutoimeksiantopalvelun tarjoajaa kohtaan 74 §:n mukaisesti
- Pankilla edelleen oikeus pyrkiä selvittämään, onko asiakas itse vastuussa oikeudettomasta maksutapahtumasta
 - Tällöin pankki kuitenkin kantaa riskin siitä, että palautuksen katsotaan viivästyneen selvittelytyöhön käytettynä aikana mikäli, pankki ei kykene osoittamaan, että sillä ei ole palautusvelvollisuutta
 - Viivästyskoron maksamisvelvollisuus?
 - Pankeilla on syytä olla maksutapahtuman väärinkäyttöä koskeville ilmoituksille määrämuotoinen lomake, joka asiakasta pyydetään täyttämään
 - Prosessit ilmoitusten käsittelyyn on syytä tarkistaa
- **Fivan tulkinta luottotilin osalta**
 - MPL 63 § soveltuu lähtökohtaisesti myös luottokorttitiliin
 - Myös luottotilin väärinkäyttö voidaan katsoa olevan asiakkaan varojen väärinkäyttämistä laajasti tulkittuna, vaikka korttitapahtumassa ei siirretäkään asiakkaan varoja, vaan se vain alentaa asiakkaan käytössä olevaa luottolimiittiä
 - **Luottotiliä hyvitetävä viimeistään seuraavan työpäivänä havainnosta tai ilmoituksesta**

Asiakasvalitusten käsittelyä koskeva 86 a §

- Palveluntarjoajalla on oltava tehokkaat menettelytavat asiakkaiden valitusten käsittelemiseksi
- Vastaus valitukseen annettava paperilla tai muulla pysyvällä tavalla, jos muusta tavasta sovittu etukäteen
- Vastauksessa otettava kantaa kaikkiin esitettyihin seikkoihin
- Toimitettava asiakkaalle **15 työpäivän kuluessa** valituksen vastaanottamisesta
- Erityiset poikkeustilanteet
 - Asiakkaalle kerrottava viivästyksen syy
 - Lopullinen vastaus valitukseen kuitenkin viimeistään 35 työpäivän kuluttua valituksen vastaanottamisesta
- Fivan määräykset ja ohjeet 3/2013 Asiakasvalitusten käsittely
- **Fivan tulkinta:** Ilmoitus oikeudettomasta maksutapahtumasta tai varojen väärinkäytöstä ei ole 86 a §:ssä tarkoitettu asiakasvalitus
 - Ei sovelleta 15 työpäivän määräaika
 - Varat palautettava ilmoitusta seuraavana työpäivänä

- Maksupalvelulain 8 §:n mukaan arkaluonteisilla maksutiedoilla tarkoitetaan
 - ***henkilökohtaisia turvatunnuksia ja muita maksutietoja, joita voidaan käyttää petollisesti, lukuun ottamatta tilinhaltijan nimeä ja tilinumeroa***
 - henkilökohtaisilla turvatunnuksilla tarkoitetaan henkilökohtaisia toimintoja, jotka palveluntarjoaja antaa maksupalvelun käyttäjälle tunnistamistarkoituksiin
 - myös toiminnot, joita käytetään kun vahvaa tunnistamista ei vaadita
 - myös biometriset tunnistukset
 - henkilökohtaiset turvatunnisteet voivat olla laissa tarkoitettu maksuväline
- ***Muu maksutieto, jota voidaan käyttää petollisesti ja avoimena olevat tulkinnot***
 - Henkilötunnus?
 - Asiakkaan määrittelemät maksuvälineen turvarajat (maantieteelliset ja euromääräiset rajat)?
 - Yhteisomistuksessa olevan tilin toisen tilinomistajan nimi?
 - Maksunsaajan tilinumero ja nimi?
- Maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja ei saa tallentaa asiakkaan arkaluonteisia maksutietoja
- Tilitietopalvelun tarjoaja ei saa pyytää maksutileihin liittyviä arkaluonteisia maksutietoja

- ***”Miten Finanssivalvonta suhtautuu screen scrapingiin, joka koskee PSD2:n ulkopuolisia tietoja, kuten esimerkiksi tietoja rahasto-osuuksista tai osakkeiden omistuksesta?”***
- PSD2 velvoittaa pankkeja avaamaan rajapinnan asiakkaan maksutilitietoihin
 - Pankki ei saa edellyttää sopimussuhdetta sen ja TPP:n välillä
 - Pankki ei saa veloittaa TPP:ltä maksua lakisääteisen veloitteen noudattamisesta
- Mikäli TPP haluaisi tarjota asiakkaille palveluita, joissa se hyödyntäisi pankin muihin kuin maksutileihin liittyviä tietoja, olisi kyse TPP:n ja pankin välisestä sopimusasiasta, johon ei sovellu PSD2 sääntely
 - Näissäkin palveluissa kuitenkin otettava huomioon maksupalvelulain asiakasta suojaavat yleiset säännöt soveltuvien osin

- ***"Voidaanko asiakkaalle tarjota mahdollisuutta esim. sulkea pois jokin yksittäinen verkkopankissa oleva maksutili TPP palveluista esim. turvallisuussyistä?"***

EBA:ssa valmisteilla olevat tulkinnot ja EBA-työn tilanne

- Tilinpitäjäpankin on tarjottava rajapinnalle varajärjestelmä eli ns. fallback-ratkaisu, jota voidaan käyttää siinä tapauksessa, että dedikoitu rajapinta ei ole käytettävissä
- Fallback-ratkaisun tarjoamisesta voidaan kuitenkin luopua erillisellä luvalla, jos rajapinnat täyttävät tietyt ehdot, joilla voidaan varmistaa toimivuus ja kilpailun avoimuus kaikissa tilanteissa
 - Finanssivalvonta myöntäisi poikkeusluvan

- Miten Fiva aikoo järjestää vapautusten hakemisen prosessin?
- Missä aikataulussa vapautusta voidaan hakea?
- Voiko vapautusta saada ennen RTS:n siirtymäajan päättymistä?
- Miten Fiva varmistaa API:en toiminnan? Edellyttääkö se raportointia?
- Jos tilipankilla on toimiva API ja vapautus fall backista, voidaanko edellyttää vain API:n käyttöä ennen RTS:n siirtymäajan loppumista?
- Onko eroa nk. uusien ja vanhojen toimijoiden välillä?
- Mistä voidaan tietää, onko joku toimija nk. vanha toimija? Onko Fivalla asiasta esim. listaus?

Alustavissa keskusteluissa esillä mm.

- Rajapinnalle asetettavien käytettävyyksivaatimusten määrittely
- Käytettävyyksilukujen julkaiseminen, suunnitelma käytettävyyksilukujen seuraamiseen
- Suhtautuminen edelleen ohjaukseen (redirecting)
- Rajapinnan riittävän laajan käytettävyyden määrittely
- Rajapinnan edellytysten täyttämisen arviointi, ulkoiset auditoinnit?
- Toimialan API Evaluation Groupin, EBAn ja kansallisten valvojien työn koordinointi
- PSD2-tulkintakysymykset tullaan sisällyttämään EBAn Q&A –työkaluun

Euroopan Komission fintech-toimintasuunnitelma

- Tavoitteena kilpailukykyisemmät rahoitusmarkkinat ja Euroopasta fintechin edelläkävijä
- Kolme päätavoitetta:
 1. Innovaatioiden edistäminen, helpotetaan pääsyä markkinoille
 2. Uusien teknologioiden nopean kehityksen hyödyntäminen (esim. lohkoketjut, tekoäly, pilvipalvelut)
 3. Turvallisuuden lisääminen
- Tässä vaiheessa ei muita sääntelyehdotuksia kuin EU:n laajuinen joukkorahoituksen sääntelykehikko
- Paljon selvityksiä, kartoituksia, dialogin lisäämistä ja muita edistämistoimia

THE COMMISSION'S ACTION PLAN TO PROMOTE FINTECH

- *"The Commission encourages and will support joint efforts by market players to develop, by mid-2019, standardised application programming interfaces that are compliant with the Payment Services Directive and the General Data Protection Regulation as a basis for a European open banking eco-system covering payment and other accounts."*
 - PSD2 ei itsessään määrittele rajapintoja. Tehokkaampaa olisi kuitenkin saavuttaa yhteisymmärrys rajapinnoista
 - Tällöin ei tarvitsisi integroitua useisiin erilaisiin alustoihin

Fintech-toimintasuunnitelman vaikutukset Finanssivalvonnan työhön

- Eurooppalaisten finanssivalvojen yhteistyö ja osallistuminen tätä kautta toimintasuunnitelmassa mainittujen selvitysten valmisteluun
- Eurooppalaisten valvojen innovaatiotyöryhmät, joissa kerätään valvojen kokemuksia fintechistä, toimilupakäytännöistä, valvojen innovaatiokeskuksista ja sääntelyn virtuaalisesta testauksesta (regulatory sandbox).
- Toimintasuunnitelmaa varten laadittavat selvitykset edellyttävät myös toimialalta kerättävää tietoa, mikä jää pääosin kansallisten valvojen tehtäväksi
- Lisäksi mm. ESMAn työryhmässä, joka arvioi eurooppalaisen finanssialan sääntelyn soveltuvuutta kryptovaluuttoihin ja niihin pohjautuviin tuotteisiin.

Muut asiat ja seuraavien kokousten ajat ja aiheet

Valvottavatiedote MLL:n mukaisten lupien päivittämisestä

- Fivan valvottavatiedote 9.3.2018 toimiluvallisten maksulaitosten ja rekisteröityjen maksupalveluntarjoajien vaatimuksista luvan voimassapitämiseksi
- Päivitetyt luvat oltava voimassa viimeistään 13.7.2018 (toimiluvalliset) tai 13.1.2019 (rekisteröidyt)
 - Ajantasainen kuvaus toimijan riskienhallintajärjestelmästä ja poikkeamien hallintajärjestelmästä, kuinka toimija toteuttaa riskienhallintaa koskevat velvoitteensa
 - Toimijan olemassa olevat menetelmät ja menettelytavat maksupalvelujen operatiivisista ja turvallisuusriskeistä annettavan vuosittaisen arvion toimittamiseksi (MLL 19 a §)
 - Kuvaus toimintaperiaatteista sen osalta, kuinka toimija täyttää velvollisuutensa ilmoittaa merkittävistä maksupalveluja koskevista operatiivisista ja turvallisuuspoikkeamista (MLL 19 b §)
- Tarkoituksena varmistua, että uudet säännökset on sisäistetty ja sisällytetty yhtiön toimintaan
- Pyydämme toimittamaan aineiston viimeistään 2 kk ennen määräpäivää

Seuraavien kokousten ajat ja aiheet

- Seuraava kokous to 3.5. klo 13.30-15.30
 - Ainakin tulkinta paperisista tunnuslukulistoista
 - Rahanpesusäännösten soveltaminen maksutoimeksiantopalveluissa (joko 3.5. tai 11.6.)
- Kevätkauden viimeinen kokous ma 11.6. klo 9.30-11.30

Kiitos!

